

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-01

Diarienummer 1402/24

Handläggare

Elin Synneby

E-post: elin.synneby@educ.goteborg.se

Yttrande gällande motion av Pär Gustafsson (L) om att utreda införandet av ett diagnostiskt prov i matematik (SLK-2024-00926)

I utbildningsnämnden

1. Att avstyrka förslaget om att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att utreda ett införande av diagnostiskt prov i matematik i årskurs 1.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har, jämte Grundskolenämnden, ombetts att yttra sig över *Motion av Pär Gustafsson (L) om att utreda införandet av ett diagnostiskt prov i matematik*.

Utbildningsnämndens yttrande ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2025-02-04.

Förvaltningens samlade bedömning är att behovet av att införa ett diagnostiskt prov i matematik i årskurs 1 är begränsat. Statistisk som följer trender i elevers matematikkunskaper över tid finns tillgängliga idag och insatser görs för att främja matematikkunskaper hos eleverna på gymnasiet. Grundskolorna och deras huvudmän har de nationella proven i nian att jämföra slutbetygen med och på så sätt få en indikation på om de tenderar att ge restriktiva eller generösa slutbetyg. Förvaltningen avstyrker därmed förslaget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utbildningsförvaltningen bedömer att förslaget att införa diagnostiskt prov i matematik i årskurs 1 är kostnadsdrivande. Kostnaderna skulle framför allt gälla personal när provet ska tas fram samt när provresultaten ska sammanställas, jämföras med grundskolebetyg och analyseras.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Utbildningsförvaltningen har kartlagt behovet av att införa diagnostiskt prov i matematik på gymnasieskolorna i Göteborg. Av kartläggningen framgår att ur ett likvärdighetsperspektiv är statistiken för vilka skolor som ger generösa respektive restriktiva betyg intressant att följa. Utbildningsförvaltningen vill understryka vikten av elevers rätt till en likvärdig utbildning. Den samlade bilden är dock att grundskolorna redan har möjlighet att få denna statistik via det nationella provet i årskurs nio, och

utbildningsförvaltningens bedömning är därför att det utifrån ett likvärdighetsperspektiv inte är nödvändigt att införa ett diagnostiskt prov i matematik.

Samverkan

Förslaget samverkas i förvaltningens samverkansgrupp 2025-01-07.

Bilagor

1. Motion av Pär Gustafsson (L) om att utreda införandet av ett diagnostiskt prov i matematik, handling 2024 nr 185. SLKs ärendenummer 2024-00926

Ärendet

Utbildningsnämnden har, jämte Grundskolenämnden, ombetts att yttra sig över *Motion av Pär Gustafsson (L) om att utreda införandet av ett diagnostiskt prov i matematik*.

Utbildningsnämndens yttrande ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast 2025-02-04.

Beskrivning av ärendet

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ska besluta om att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att utreda ett införande av ett diagnostiskt prov i matematik i årskurs 1. I motionen hänvisas dels till forskning som visar på den negativa trenden i svenska elevers resultat i matematik, dels exempel på motsvarande prov i Stockholm.

Författaren till motionen anser att Utbildningsförvaltningen arbetar med flera insatser för att öka måluppfyllelsen, men att fler åtgärder behövs.

Förvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningen har, via berörda verksamheter och expertis, kartlagt behovet av att införa ett diagnostiskt prov i matematik på de kommunala och fristående gymnasieskolorna i Göteborg. Av kartläggningen framgår, som också motionären påpekar, att olika typer av satsningar har gjorts för att främja matematikkunskaperna hos eleverna i Göteborg. Under läsåret 2023–2024 har till exempel forskningsprojektet MIGEL (Matematikutveckling i Gymnasiet - Stärkt måluppfyllelse grundat i elevers engagemang) genomförts på gymnasieskolor i Göteborg. Syftet med forskningen är att bidra till kunskaper om hur måluppfyllelsen i matematik på gymnasiet kan stärkas genom att bättre förstå förutsättningarna för elevernas engagemang i undervisningen. Planering pågår kring nästa steg i satsningen på att stärka elevers matematikkunskaper.

Camilla Björklund, professor i pedagogik vid Göteborgs Universitet, påpekar att summativ bedömning, vilket ett diagnostiskt prov är, inte förbättrar undervisningen. Däremot visar både svensk och internationell forskning om bedömning och matematiklärande att formativ bedömning, där läraren och eleven gemensamt ser och planerar vägen framåt så att alla elever bereds möjlighet att lära det som kursplanerna ställer som mål, är framgångsrikt. Denna framåtsträvande ansats i utbildningen har alltså vetenskaplig grund och det lokalt förankrade forskningsprojektet MIGEL stöder också denna ansats utifrån elevers upplevda behov av stöttning i sitt matematiklärande i gymnasiet.

Utbildningsförvaltningen instämmer i beskrivningen av att resultaten i matematik har en nedåtgående trend, vilket också de studier och mätningar som hänvisas till i motionen visar. Förvaltningen är eniga med motionären om att detta bör tas på största allvar och ser positivt till att problematiken lyfts. Förvaltningen bedömer dock att studier och statistik som visar den nedåtgående trenden i dagsläget är många och tillräckliga, och ser inte behovet av att konstatera det med ytterligare statistik. Dessutom visar det nationella provet redan vilka grundskolor som har extra utmaningar när det kommer till matematik.

Motionären menar vidare att ett diagnostiskt test i årskurs 1 på gymnasiet skulle hjälpa grundskolor som "år efter år sätter för låga eller för höga betyg". Grundskolorna och deras huvudmän har redan idag de nationella proven att jämföra slutbetygen med och på

så sätt få en indikation på om de tenderar att ge restriktiva eller generösa slutbetyg. Om de är intresserade av denna information har de alltså redan tillgång till den.

Utbildningsförvaltningen har även, via intervju med tjänsteperson på Stockholms Stads Utbildningsförvaltning försökt få en uppfattning om hur provet har fungerat i Stockholm Stad. I intervjun uppges att man inte har gjort någon analys eller utvärdering av om provet uppfyller sitt syfte sedan det infördes 2011 och menar att vare sig grundskolan eller gymnasieskolan använder resultaten i någon större utsträckning. De som framför allt tar del av resultatet är matematiklärare på gymnasiet som bjuds in till ett seminarium på vårterminen där resultatet presenteras.

Förvaltningens samlade bedömning är att behovet av att införa ett diagnostiskt prov i matematik i årskurs 1 är begränsat, det saknar stöd i forskning för att förbättra lärandet och skulle vara kostsamt att införa, Förvaltningen avstyrker därmed förslaget att utreda införandet av ett diagnostiskt prov i matematik.

Utbildningsförvaltningen

Tomas Berndtsson
Förvaltningsdirektör

Maija Söderström
Avdelningschef